

На вибір мовних засобів впливають і конкретні умови спілкування, його діалогічний характер, що зумовлює такі важливі особливості розмовної мови як непередбаченість і спонтанність. У цьому випадку комуніканти вдаються до компресії засобів вираження і до їх надмірного вживання.

На рівні лексики компресія проявляється в переважному вжитку одноморфемних слів, фразових дієслів, аббревіатур. Надмірність проявляється у вживанні слів, які не мають семантичного навантаження.

Варто зазначити, що саме по собі використання комунікантами у процесі міжособистісного спілкування, ускладненого умовами масової комунікації, будь-яких елементів розмовності є надзвичайно експресивним, тому що останні є елементами, не властивими публіцистичному стилю, і виглядають в публічних промовах «чужими».

Яскраво виражений експресивний характер має генетично неоднорідний шар лексики і фразеології, який називають сленгом, і котрий існує у розмовній мові та знаходиться поза межами літературної норми. Найважливішими властивостями сленгізмів, як відомо [1, с.90], є їх грубувато-цинічна або груба експресивність, зневажлива або жартівлива образність. Сленг не виділяється як особливий стиль або підстиль, оскільки його особливості обмежуються тільки одним рівнем – лексичним. Функціонування в жанрі ток-шоу зазначених мовних одиниць належить до низки його універсальних ознак, тому що свідчить про наявність в досліджуваному шарі позалітературних елементів, що становлять 0,7% від загального обсягу лексики і фразеології, яку використовують комуніканти.

Установлено, що приблизно половина висловлювань партнерів у телевізійній комунікації на ток-шоу побудована з використанням розмовних конструкцій.

На прикладі програми аналіз показав, що з 716 висловлювань (100%) учасників цієї передачі 354 висловлювання (49,4%) побудовані з використанням 381 розмовної конструкції. Мову комунікантів характеризують такі синтаксичні конструкції: переосмислення (транспозиція) синтаксичних структур, надмірність (різні види повторів), компресія, зміщені конструкції.

Найбільш частотними видами синтаксичних розмовних конструкцій у ток-шоу, як показує дослідження, є повтори, що становлять 75,8% від загальної кількості. Повтори – фігури мови, які підсилюють виразність висловлювання, – розглядають як певне цілеспрямоване відхилення від нейтральної синтаксичної норми, для якої досить одноразового вживання слова.

Конститутивними ознаками теледискурсу ток-шоу як виду інституційного дискурсу є учасники, хронотоп, цілі, цінності, стратегії, тематика, жанри (різновиди), прецедентні тексти, дискурсивні формули, сценарність і драматургія.

Отже, у процесі інтерактивної взаємодії і впливу телекомунікантів один на одного у ток-шоу ними використовується низка комунікативних стратегій і тактик. Телекомунікатор реалізує стратегії неухильного дотримання теми ток-шоу, виклику на відвертість, роз'яснення. Телеглядач використовує стратегії самовираження й аргументування. Виявлені стратегії належать до універсальних екстралінгвістичних ознак телевізійного жанру ток-шоу, комунікативні тактики належать до його диференційних ознак. При розробці моделі телевізійного жанру ток-шоу важливо враховувати вказані ознаки, оскільки вони відображають інтерактивний характер телекомунікації.

Література:

1. Арнольд И. В. Стилистика современного английского языка / И. В. Арнольд. – Л.: Просвещение, 1973. – 304 с.
2. Васильева Н. В. Наречие // Языкознание. Большая Российская энциклопедия / Гл. ред. В. Н. Ярцева. – 2-е изд. – М.: Большая Российская энциклопедия, 1998. – С. 322–323.
3. Єрмоленко, А. М. Комунікативна практична філософія [Текст]: підручник / А. М. Єрмоленко. – К.: Лібра, 1999. – 488 с.
4. Йоргенсен, Марианне В. Дискурс-анализ. Теория и метод [Текст]: пер. с англ. / Марианне В. Йоргенсен, Луиза Дж. Филлипс; ред.: А. А. Киселевой. – 2-е изд., испр. – Х.: Гуманитарный центр, 2008. – 352 с.

УДК [378.147.016:81'243] – 021.464:005.591.6

В. П. Палій, О. П. Федоришин,

Рівненський державний гуманітарний університет, м. Рівне

ВИКОРИСТАННЯ ТЕХНОЛОГІЙ КЕЙС-СТАДІ У НАВЧАННІ ІНОЗЕМНІЙ МОВИ ПРИ САМОСТІЙНІЙ РОБОТІ СТУДЕНТІВ

У статті аналізується ефективність інтерактивних методів навчання іноземних мов у вищій школі, зокрема технології кейс-стаді. Метод кейс-стаді дозволяє наблизити навчання до реальних життєвих ситуацій, підвищуючи тим самим мотивацію студентів. Він може використовуватися не тільки в якості методу навчання, але й оцінювання процесу активізації мовленнєвих компетенцій.

Ключові слова: кейс-стаді, самостійна робота, активні методи навчання, мотивація, командна робота.

THE USE OF CASE-STUDY TECHNOLOGIES IN TEACHING FOREIGN LANGUAGES DURING THE INDIVIDUAL WORK OF THE STUDENTS

In the article the effectiveness of active methods in teaching foreign languages is analysed. The use of new case technologies in teaching foreign languages helps to realize the concept of person-oriented learning. Case technologies increase the level of knowledge of a foreign language promoting the educational motivation, developing creative thinking and the ability to hold a debate and to learn to work as a team. Case study method makes learning foreign languages more meaningful, interesting and effective. It helps to make the educational process closer to reality this motivating students and can be applied not only as a teaching method for all forms of education but also as a means of assessment.

Students learn best when incentives for learning satisfy their own motives. Some of the needs are the need to learn something in order to complete a particular task or activity, the need to seek new experiences, the need to perfect skills, the need to overcome challenges, the need to become competent, the need to succeed and do well, the need to feel involved and to interact with other people. Satisfying such needs rewards sustain learning more effectively.

Students learn by doing, making, writing, designing, creating, solving. Passivity dampens student's motivation and curiosity. A teacher's enthusiasm is a crucial factor in student motivation. The routine must be broken by incorporating a variety of teaching activities and methods: role play, debates, brainstorming, discussion, demonstrations, audiovisual presentations, guest speakers, or small group work. Among them – case studies which have great influence on individuality of a student stressing developmental factors in relation to environment. Cases can be gleaned from newspapers, magazine articles, journal reports, own experience, and the experiences of professionals and practitioners in the field. Case studies give students a chance to apply what they are learning. A good case poses a challenging problem. In language classes students can play the role of people in everyday situations. They are required to analyse the prescribed cases and present their own interpretations or solutions.

The method of case is innovative in the foreign languages teaching process. Its qualitative value is in the fact that it teaches students in a foreign language and forms skills of individual thinking in specific speech situations.

Key words: case-study, self-directed learning, active teaching methods, motivation, team work.

ИСПОЛЬЗОВАНИЕ ТЕХНОЛОГИИ КЕЙС-СТАДИ В ИЗУЧЕНИИ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА ПРИ САМОСТОЯТЕЛЬНОЙ РАБОТЕ СТУДЕНТОВ

В статье анализируется эффективность интерактивных методов изучения иностранных языков в высшей школе, в особенности технологии кейс-стади. Метод кейс-стади предусматривает обучение на реальных жизненных ситуациях, усиливая мотивацию студентов. Данный метод может использоваться не только в качестве способа обучения, но и с целью оценивания уровня активизации языковых компетенций.

Ключевые слова: кейс-стади, самостоятельная работа, активные методы обучения, мотивация, командная работа.

Самостійна робота студентів є однією з найбільш складних форм діяльності, яка дозволяє систематизувати їх знання. Така форма навчання студентів сприяє підвищенню якості підготовки фахівців, оскільки вона прищеплює і розвиває навички самостійного аналізу інформації в будь-якій галузі. Уміння отримувати і вирішувати нові завдання самостійно дозволить майбутнім фахівцям легко і швидко адаптуватися до змін в обраній професії, які неминучі в умовах стрімкого зростання інформаційного поля і розвитку наукових технологій. При цьому «творча самостійність повинна поєднуватися з комбінаторикою мислення, оскільки сучасні технології не вимагають від професіоналів відтворення готових рішень задач, оскільки зміст завдань змінюється разом зі змінами у технологіях» [5, с. 271]. Ефективне володіння іноземною мовою передбачає здатність підтримувати і постійно підвищувати рівень своїх знань, самостійно вивчати мову з урахуванням процесів глобалізації. Сучасні реалії вносять у мовний потік все більше нових понять, що змушує бути в курсі подій і володіти відповідною термінологією.

Мета статті полягає в тому, щоб серед різних видів самостійної роботи студентів визначити роль та рівень ефективності методу кейс-стаді (case-study) як одного з найбільш результативних у методиці навчання іноземних мов. **Завдання** – проаналізувати ефективність методу у порівнянні з традиційними методами навчання.

Аналіз дослідження і виклад матеріалу. Сутність методу кейс-стаді полягає в самостійній іншомовній діяльності у штучно створеному професійному середовищі, яке дає можливість поєднати теоретичну підготовку і практичні вміння необхідні для творчої діяльності в професійній сфері. Студентам пропонується осмислити ситуації професійної діяльності, які передбачають необхідність вирішення проблеми. У процесі вирішення цієї проблеми вимушено аналізується необхідний для цього комплекс засвоєних знань. Кейс-метод дозволяє враховувати професійну підготовку студентів, інтереси, вироблений стиль мислення і поведінки, що дає можливість широко використовувати його у вивченні іноземної мови. Кейси представляють собою реальні референтні ситуації, які потребують активізації продуктивних мовленнєвих компетенцій. Основна особливість методу кейс-стаді полягає в тому, що студентам пропонується провести аналіз проблемної ситуації і вибрати спосіб її вирішення на основі фактів з реального життя. Але кейс – це не просто правдивий опис фактичних обставин, а єдиний інформаційний комплекс, який дозволяє проаналізувати і зрозуміти ситуацію, а потім прийняти рішення.

Поставлена проблема не має однозначно правильного рішення, є кілька можливих відповідей, які можуть змагатися за ступенем ефективності, і кожна з них може бути глибоко обґрунтована. Суть навчання з використанням методу кейс-стаді полягає в тому, що кожен студент пропонує свій варіант вирішення завдання, виходячи з наявних у нього знань, практичного досвіду та інтуїції. Завдання орієнтоване на вироблення не єдиного, а багатьох рішень, на те, щоб прищепити студентам навички професійного аналізу різних аспектів життя і навчити їх орієнтуватися у запропонованій ситуації. Вважається, що техніка кейс-методу була розроблена на початку 20-х років минулого століття в Гарвардській бізнес-школі. Разом з тим, одним з перших «кейсологів» був Сократ, який багато століть назад зрозумів, що знання, отримані людиною в готовому вигляді, менш цінні для нього і тому не такі довговічні, як продукт власного мислення. Завдання вчителя він бачив в тому, щоб допомогти своїм слухачам самостійно «народити» знання, «які вже містяться в їх головах, як дитина в утробі матері» [2, с.96].

Метод використовувався для вивчення студентами прецедентів з юридичної і ділової практики, в процесі якого аналізувалась велика кількість матеріалу. Існують дві школи кейс-стаді – Гарвардська і Манчестерська. Перший підхід (американський) спрямований на навчання пошуку єдиного правильного рішення, в той час як другий (європейський) – на пошук різноманітних рішень поставленої проблеми. З методичної точки зору кейс – це спеціально підготовлений навчальний матеріал, що «містить структурований опис ситуації, що заповнені з реальної практики» [1, с.13]. В перекладі з англійської мови кейс (case) – випадок, кейс-стаді (case-study) – навчальний випадок, іноді його ще трактують як особистий досвід. Класичне значення поняття «кейс-стаді» – це опис ситуації, яка реально існувала, моделювання життєвої ситуації. Дослідник Пітер Скейлс дає таке визначення: «Метод вивчення конкретних ситуацій – це навчальна діяльність, орієнтована в основному на студентів і основана на реальних ситуаціях. Це події або проблеми з контекстуальною інформацією, які

надають учням можливість застосувати свої знання, вдосконалювати навички упорядкування інформації, виявляти і вирішувати проблеми» [7, с. 111].

Метод кейсів широко використовують і в навчанні медицини, юриспруденції, економіки та менеджменту. Дослідник У. Гроссе підкреслює значні переваги даного методу у навчанні діловій англійській мові: «Як метод у навчанні англійської мови, «case-study» поєднує в собі новітні методики, які пропонують як теоретикам, так і практикам викладання. Вони надають перевагу навчати на іноземній мові через зміст, а не за допомогою граматичних і лексичних вправ. Зміст, який має професійну орієнтацію викликає більший інтерес у студентів і має для них більшу значущість процесу вивчення мови, ніж будь – які інші сторони теми. «Case-studies», як правило, засновані на аутентичному матеріалі, який знайомить студентів з реальними проблемами котрі потребують аналізу і вирішення» [6, с. 131–132]. Цей метод спрямований не стільки на освоєння конкретних знань або умінь, скільки на розвиток загального інтелектуального і комунікативного потенціалу студентів. Кейс – це маленький іншомовний твір, що дозволяє не тільки отримати інформацію, а й зануритися в атмосферу того, що відбувається. Проблема впровадження кейс-методу в практику вищої професійної освіти в даний час є досить актуальною, що зумовлено двома тенденціями: перша впливає із загальної спрямованості розвитку освіти, орієнтації не стільки на отримання конкретних знань, скільки на формування професійної компетентності, умінь і навичок розумової діяльності, розвиток здібностей особистості, серед яких особлива увага приділяється здатності до навчання, зміні парадигми мислення, вмінню переробляти величезні об'єми інформації; друга впливає з розвитку вимог до якості фахівця, який повинен володіти здатністю оптимальної поведінки в різних ситуаціях, відрізнятися системністю і ефективністю дій в реальних умовах. Метод «case-study» деякі дослідники відносять до активних методів навчання, підкреслюючи його сильні сторони, якими вважають:

- Можливість роботи в групах на єдиному проблемному полі;
- Використання короткої інформації, що знижує ступінь невизначеності в умовах ліміту часу;
- Використання принципів проблемного навчання;
- Можливість отримання студентами не тільки знань, а й глибоке осмислення теоретичних концепцій;
- Можливість створення нових моделей діяльності;
- Вироблення навичок найпростішого узагальнення інформації.

Навчання з використанням кейс-стаді принципово відрізняється від традиційних академічних форм навчання. Процес отримання знань стає досить демократичним, коли студенти і викладач перетворюються на рівноправних учасників обговорення ситуації. Поступово студенти активізуються і починають все активніше включатися в дискусію. Функції викладача зводяться до ролі експерта і консультанта, який допомагає студентам орієнтуватися в інформаційному світі. Викладач виступає зі вступним і заключним словом, організовує дискусію, презентацію, інтерв'ю, «диригує» всім ходом роботи над ситуацією, підтримуючи робочий настрій і необхідний темп аудиторії. У процесі кейс-стаді студенти мають можливість «приміряти» ситуацію на себе і застосовувати на практиці отримані теоретичні знання (як під час поза – аудиторної підготовки при аналізі інформації, підготовці презентації, інтерв'ю, складанні листів і службових записок, так і в аудиторії під час проведення інтерв'ю, дискусій, переговорів). Діють всі по-різному в силу свого суб'єктивного бачення ситуації і наявного особистого досвіду. Цей метод сприяє формуванню і розвитку аналітичних та оціночних компетенцій у студентів в ході обговорення і вирішення конкретної реальної ситуації. В рамках вирішення кейса студентам пропонуються завдання з написання меморандумів, проведення презентацій, інтерв'ю. Це сприяє виробленню у них комунікативно-мовленнєвих компетенцій і, що особливо важливо, – навичок дискусії і аргументації. Робота з конкретною ситуацією (кейсом) розвиває у студентів вміння обробляти інформацію і висловлювати свої думки, тобто генерувати самостійне мовлення на основі власних висновків, без опори на готовий матеріал. Таким чином, робота з кейсом вчить студентів думати мовою і викладати свої думки на іноземній мові послідовно і аргументовано, в чому й полягає особлива цінність даної методики. Студенти також вчаться працювати в команді, розвиваючи комунікативні компетенції, оскільки іноземна мова є засобом вирішення професійних завдань. Можна починати з полегшених завдань, поступово ускладнюючи ситуацію. Під час аналізу ситуації студенти можуть обговорювати поставлені проблеми в невеликих групах, висувати свої аргументи і пропонувати власні методи вирішення завдань. Потім вони повинні викласти своє бачення проблеми перед усіма учасниками дискусії, причому загальне обговорення отриманих результатів має бути обов'язковим елементом в процесі вирішення конкретного кейса. Основна проблема при використанні методу кейс-стаді пов'язана з тим, що багато студентів не готові до самостійного змістового опрацювання пропонованого інформаційного матеріалу. Вони звикли до традиційних форм навчання, тобто до роботи з текстами, до виконання домашніх завдань у вигляді есе або письмових перекладів. Студенти вважають, що заняття мовою не повинні включати в себе самостійний аналіз конкретної ситуації, адже це досить трудомісткий процес. Робота з кейсами докорінно відрізняється від звичайного домашнього завдання, якому студент може присвятити досить недовгий час напередодні заняття.

Перенесення акценту на самостійну навчальну діяльність студента в ході підготовки до занять з іноземної мови ні в якій мірі не знижує роль викладача. Навпаки, його завдання в організації самостійної роботи студента ускладнюється. Інша проблема, з якою можна зіткнутися при застосуванні методу кейс-стаді, пов'язана з тим, що викладач іноземної мови повинен володіти цілою низкою професійних знань. Викладач повинен сам детально проаналізувати ситуацію та організувати навчання таким чином, щоб воно сприяло формуванню у студентів принципу партнерства та співробітництва зі своїми колегами та розвитку навичок роботи у групі для знаходження спільного вирішення проблеми. Кейс-метод вимагає також підготовки студентів, наявності у них навичок самостійної роботи. Непідготовленість студентів, нерозвиненість їх мотивації може призвести до

поверхневого обговорення кейса, тому кейс-метод на заняттях іноземної мови вимагає певного запасу знань і достатнього рівня володіння іноземною мовою і рекомендується застосовувати на старших курсах. Крім того, будучи складним і ефективним методом навчання, кейс – метод не є універсальним і застосовується особливо успішно тільки в поєднанні з іншими методами навчання, тому що сам по собі не закладає обов'язкового нормативного знання мови. Що дає використання кейс-методу у вивченні іноземної мови?

1. Підвищує рівень знання іноземної мови в цілому.

2. Використання термінів та їх розуміння більш ефективне, ніж просто їх заучування, оскільки потребує вміння їх використовувати.

3. Розвиває творче мислення, змушуючи думати іноземною мовою.

4. Розвиває навички проведення презентації (вміння публічно представити свою роботу іноземною мовою).

5. Вчить формулювати різні типи питань.

6. Розвиває вміння вести дискусію, аргументувати відповіді, що сприяє розвитку мови без опори на готовий текст.

7. Удосконалює навички професійного читання іноземною мовою і обробки інформації.

8. Вчить працювати в команді і виробляти колективне рішення.

9. Дозволяє повноцінно вирішити індивідуальну і групову самостійну роботу студентів.

Аналізуючи кейс, студенти фактично отримують на руки готове рішення, яке можна застосувати в аналогічних обставинах. Збільшення в «портфоліо» студента проаналізованих кейсів посилює ймовірність використання готової схеми рішень до ситуації, що склалася, формує навички вирішення більш складних мовленнєвих ситуацій. Процес створення кейса є складною педагогічною системою і здійснюється в кілька етапів.

Формування дидактичних цілей. На цьому етапі визначається місце кейса в структурі навчального курсу, виявлення знань, умінь і навичок, формування соціальних компетенцій студентів. Методичною метою може бути ілюстрація до теорії й суто практична ситуація, або їх поєднання. Мета повинна бути вагомим, щоб зацікавити студентів. Цьому сприятиме напруження ситуації, конфлікт або драматичність, які дозволять прийняти швидке і правильне рішення. Кейс повинен бути написаний зрозумілою студенту мовою, без зайвої термінології.

Побудова програмної карти кейса. Карта складається з певних тез, які втілюються в тексті. Це – ніби картка, який обростає інформацією, деталями для вирішення проблеми. Складається схема кейса: позначається дія, дійові особи, дається їх характеристика; описується ситуація (симптоми); вказуються елементи середовища (зовнішні фактори).

Визначення соціальної системи для кейса. Сюди ми можемо віднести організацію, установу, які мають безпосереднє відношення до референтної ситуації.

Збір інформації в обраній системі. Ситуація максимально відображає діяльність системи, представленої в кейсі.

Написання тексту кейса. Це найважливіша частина, оскільки необхідно адекватно відобразити зібрану і проаналізовану інформацію, при цьому пам'ятати про аудиторію, для якої складено кейс.

Діагностика правильності і ефективності кейса. Проводиться навчально-методичний експеримент, побудований за певною схемою для з'ясування ефективності кейса.

Таким чином, приходимо до висновку, що студент аналізує випадок, наведений в кейсі, занурюється в нього, може прогнозувати і демонструвати своє рішення, яке виноситься на обговорення. Вирішення кейсів рекомендується проводити в 5 етапів: перший етап – знайомство з ситуацією, її особливостями; другий етап – виділення основної проблеми (проблем), виділення факторів і персоналій, які мають реальний вплив на ситуацію; третій етап – пропозиція концепцій або тем для «мозкового штурму»; четвертий етап – аналіз наслідків прийняття того чи іншого рішення; п'ятий – реалізація кейса: пропозиція одного або декількох варіантів (послідовності подій), вказівка на можливе виникнення проблем, механізми їх запобігання та вирішення. Підводячи підсумок, слід ще раз зазначити, що метод кейс-стаді надає студентам можливість творчо застосовувати засвоєний мовний матеріал на базі своїх професійних знань і дозволяє адаптуватися до реальних і потенційно можливих ситуацій. Використання методу «case-study» допомагає студентам виробляти навички самостійної роботи і самостійного мислення. При цьому у них формується і закріплюється вміння не тільки аргументовано викладати свою позицію, а й сприймати всі альтернативні точки зору, аналізувати і враховувати їх, знаходити найбільш раціональне рішення поставленої проблеми. Ситуаційні заняття розширюють творчий потенціал як самих викладачів, так і студентів, сприяють принципу партнерства і співпраці зі своїми колегами, розвитку навичок роботи в групі і здатності знаходити колегіальне рішення. Застосування методу конкретних ситуацій впливає на спосіб мислення викладача, дозволяє йому по-іншому думати і діяти, сприяє збільшенню його творчого потенціалу. Успішне впровадження методу кейс-стаді у навчання іноземній мові передбачає демократизацію та модернізацію навчального процесу, формування у викладача прогресивного способу мислення, ділової етики і мотивації педагогічної діяльності. Метод кейс-стаді є інноваційним в процесі навчання іноземній мові. Цінною якістю цього методу є те, що він вчить студентів думати на мові, що вивчається і виробляє у них навички самостійного мислення в ході конкретних мовленнєвих ситуацій.

Література:

1. Бобохуджаев Ш. Н. Инновационные методы обучения: особенности метода обучения кейс-стади и пути его практического использования / Ш. Н. Бобохуджаев, З. Ю. Юлдашев. – Ташкент, 2006. – 88 с.
2. Гончарова М. В. Кейс-метод в обучении иноязычному общению менеджеров / М. В. Гончарова // Студент и учебный процесс: иностранные языки в высшей школе. Сб. науч. ст.; под ред. Ю. Б. Кузьменковой. – М.: Центр по изучению взаимодействия

культур ФІЯ МГУ ім. М. В. Ломоносова, – 2004. (Дискуссионный клуб FLT: Современные тенденции и опыт профессионалов. Вып. 5). – С. 95–100 .

3. Долгоруков А. М. «Case study» способ понимания / А. М. Долгоруков // Практическое руководство для тьютера системы Открытого образования на основе дистанционных технологий. – М. : Центр интенсивных технологий образования, 2002. – С. 21–44.

4. Козина И. «Case study»: некоторые методические проблемы / И. Козина // Рубеж. –1997. – № 10–11.– С. 177–189.

5. Раицкая Л. К. От самостоятельной работы к креативной деятельности в высшем профессиональном образовании / Л. К. Раицкая // Инновации и традиции в современном образовании : Материалы 1-й Международной научной интернет-конференции (Старый Оскол, 20–30 мая 2009 г.) – Старый Оскол : Изд-во РОСА, 2009. – С. 270–272.

6. Grosse U. C. The case study Approach toTeaching Buisness English / U. C. Grosse // English for Specific Purpose. – 1988. – Vol. 7. – P. 131–132.

7. Scales P. Teaching in the Lifelong Learning Sector / P. Scales. – Maidenhead, England, 2013. –329 p.